SVIJET

Kiparska pravoslavna crkva saopćila je da razmatra osnivanje svoje banke. Poglavar Crkve arhiepiskop Hrizostom Drugi rekao je da je Crkva kao najveći zemljoposjednik na Kipru, izgubila milione tokom bankarske krize 2013. godine, prenio je AP.

Klinton: Još se borim

Formiran novi politički pokret

Klinton ponovo protiv Trampa

▶ Hilari Klinton (Hillary Clinton) formirala je novi politički pokret „Zajednički naprijed", koji ima za cilj pomagati grupama koje potiču ljude da se angažiraju u politici i koji se protive administraciji Donalda Trampa (Trump).

Objava označava njen povratak u političku arenu nakon izbornog poraza od republikanca Trampa u novembru prošle godine.

- Proteklih nekoliko mjeseci sam razmišljala, provodila vrijeme s porodicom i šetajući šumom. Više nego ikad, sada vjerujem da je građanski angažman od vitalnog značaja za našu demokratiju. Ova godina nije bila onakva kavu sam predvidjela, ali znam zašto se još borim za uljudniju, srčaniju, inkluzivniju Ameriku – navela je Klinton.

Grčka

Najavili generalni štrajk

Pomorci i novinari obustavili rad

▶ Grčki pomorci i novinari obustavili su jučer rad, dan prije najavljenog generalnog štrajka zbog novih mjera štednje.

Zbog 48-satnog štrajka pomoraca, trajekti koji saobraćaju među otocima bit će u lukama naredna dva dana. Novinari su stupili u 24-satni štrajk jučer u šest sati. Generalni štrajk najavljen za danas paralizirat će rad mnogih ustanova širom zemlje, od škola i bolnica do javnog transporta.

Radnici protestiraju zbog novog sporazuma Grčke s međunarodnim povjeriocima koji predviđa nova povećanja poreza i smanjenje potrošnje.

SAD

Obuhvaćeno 20.000 zaposlenih

'Ford' otpušta 10 posto radnika

▶ Američki automobilski gigant „Ford" saopćio je jučer da će otpustiti nekoliko hiljada radnika širom svijeta i umanjiti svoju radnu snagu za oko deset posto.

Izvor je potvrdio agenciji AFP da su masovna otpuštanja planirana u narednih nekoliko dana i da bi moglo biti obuhvaćeno oko 20.000 zaposlenih. „Ford" je drugi po veličini američki proizvođač automobila i zapošljava 202.000 radnika u svijetu.

Ove informacije objavljene su dok se kompanija suočava s usporenom prodajom automobila poslije nekoliko godina rasta.

Zajednička policijska akcija

Zaplijenili osam tona kokaina

▶ Policija iz nekoliko evropskih i američkih država provela je operaciju protiv krijumčara droge u kojima je zaplijenjeno oko osam tona kokaina, što je jedna od najvećih akcija u historiji.

Španska policija zaplijenila je više od dvije tone kokaina s brodice koja je plovila pod zastavom Venecuele u Tihom okeanu. U operaciji je zaplijenjena i jedna automatska puška. U odvojenoj operaciji, pošiljka od 5,5 tona kokaina, navodno namijenjena Španiji, zaustavljena je kod obala Ekvadora, a tom prilikom uhapšene su 24 osobe.

UKRATKO

Automobilom aktivirali minu

Ukrajina

Nastavlja se istraga

▶ Istraga o smrti zvaničnika OSCE-a u Ukrajini, a koju vodi trilateralna kontakt grupa, još traje.

Specijalni predstavnik OSCE-a Martin Sajdik izdao je saopćenje za javnost u kojem navodi da su saslušali izvještaj o napretku interne istrage, a nakon tragedije u kojoj je jedna osoba poginula, a dvije su povrijeđene. Nesreća se dogodila 23. aprila u regiji Donbas, kada je vozilo u kojem su bili predstavnici međunarodne zajednice eksplodiralo, najvjerovatnije zbog aktiviranja mine.

Njemačka

Bez dokaza o terorizmu

▶ Njemačko savezno tužilaštvo saopćilo je da nisu pronađeni dokazi koji bi ukazivali na terorističku pozadinu napada na autobus fudbalskog tima Borusija iz Dortmunda 11. aprila.

- Dosadašnja istraga nije pružila dokaze o terorističkoj pozadini napada - rekli su tužioci.

Švicarska

Mirovni pregovori

▶ Novi krug sirijskih mirovnih pregovora počeo je jučer u Ženevi, u posljednjem nastojanju Ujedinjenih naroda da razriješe šestogodišnji sukob u kojem je ubijeno više od 320.000 ljudi.

Pet ranijih pokušaja pregovora uz posredovanje UN-a propalo je bez postizanja konkretnih rezultata, a nade u velike pomake sve su slabije.

Rusija

Povećana proizvodnja nafte

▶ Članice OPEC-a u aprilu su proizvodile 31,78 miliona barela nafte dnevno, što je za 65.000 barela više nego u martu, navodi se u novom izvještaju Međunarodne agencije za energiju.

Rast je zabilježen zbog povećanja isporuka iz Nigerije i Saudijske Arabije, što je djelimično uravnoteženo smanjenjem proizvodnje nafte u Libiji i Iranu.

EVROPA Politički analitičar Veber o odnosima između Njemačke i Francuske za 'Avaz'

Ne vidim mogućnost skorijih pro mjena u EU

Angela Merkel u Makronu vidi novog političkog saveznika, nakon što je zbog Brexita izgubila Veliku Britaniju

● Njemačka kancelarka uspjela vratiti povjerenje javnosti i profi tirala u turbulentnim političkim vremenima

Njemačka kancelarka Angela Merkel i novi francuski predsjednik Emanuel Makron (Emmanuel Macron) žele Evropskoj uniji dati nove impulse, a ako bi to bilo potrebno, spremni su i na promjene evropskih ugovora, rečeno je nakon prvog susreta dvoje državnika nakon izbora u Francuskoj.

Strukturalne reforme

- Mi možemo cijelom ovom projektu udahnuti novu dinamiku. Njemačkoj će na duge staze ići dobro toliko dugo dok je Evropi dobro. A Evropi će biti dobro jedino s jednom snažnom Francuskom - rekla je Merkel, najavivši i neku vrstu plana za reformske projekte unutar Unije.

Novi francuski predsjednik istakao je jake veze između Njemačke i Francuske i najavio zajedničku sjednicu vlada dvije zemlje još uoči parlamentarnih izbora u Francuskoj u junu te iznio ideju o „činu novog osnivanja Evrope i eurozone".

Makron i Merkel: Dati Uniji novi impuls

- Nužnim i dubokim reformama Evropske unije i zone eura potrebno je prionuti zajednički – rekao je Makron, najavivši da će biti „otvoren, direktan i konstruktivan partner" zvaničnom Berlinu.

Oboje državnika izjavilo je da su za potrebe provođenja temeljitih reformi otvoreni i za promjene Lisabonskog ugovora.

Bodo Veber (Weber), politički analitičar iz Njemačke, rekao je za „Avaz" da ipak ne predviđa skorije promjene u Evropskoj uniji.

- Treba prvo vidjeti hoće li Makron na parlamentarnim izborima uspjeti stvoriti većinu za svoju politiku. A onda hoće li zaista ući u ozbiljne strukturalne reforme u Francuskoj, koja je u teškoj situaciji. Bez tih reformi Pariz neće uspjeti da ponovo postane važan akter u Uniji - pojasnio je Veber.

Dodao je da je zbog Brexita Njemačka unutar EU izgubila jedinog moćnog partnera uz pomoć kojeg je mogla provoditi svoje političke inicijative.

Makron poznaje Njemačku

Analitičari Njemačkog društva za vanjsku politiku smatraju da je Makron dobro pripremljen u Berlinu i da nema iluzija.

- Makron poznaje Njemačku. On zna šta ga očekuje i zna koje su njemačke crvene linije. Ali, također zna gdje su mogućnosti - ističu analitičari.

Prema njihovom mišljenju, crvena linija je tamo gdje makar samo izgleda kao da Njemačka treba finansijski pomoći Francuskoj. Ako Makron, naprimjer, samo spomene zajedničke evropske obveznice, to bi u Njemačkoj bilo shvaćeno kao pokušaj da se teret evropskih dugova svali na leđa Njemačke.

- U tom smislu pozitivna reakcija Berlina na izbornu pobjedu Makrona povezana je s nadama da će Francuska ponovo postati važan akter u EU te da se može oživiti savez Berlina i Pariza. No, Njemačka je snažno na početku tih odnosa stavila do znanja da ne dijeli Makronove ideje o reformi EU i eurozone, a Makron je već tokom svoje prve posjete Berlinu ublažio neke svoje zahtjeve – istakao je Veber.

Veber: Pozitivna reakcija Berlina

Prema njegovim riječima, treba još vremena kako bi se vidjelo imaju li odnosi između Berlina i Pariza bazu za zajedničko političko djelovanje u pravcu reformiranja EU.

Pokrajinski izbori

Veber je za naš list komentirao i pobjedu kancelarke Merkel na tri pokrajinska izbora. Istakao je da je određeni pad popularnosti Merkel moguće povezati s pojavom novog šefa opozicione Socijaldemokratske partije Njemačke (SPD) Martina Šulca (Schulz).

- To je pokazalo da postoji određen stepen umora njemačkog društva od vladavine kancelarke Merkel. No, kako je početna histerija prošla, građani su postali svjesni da SPD sa Šulcom na čelu do sada nije ponudio nikakav program - naglasio je Veber.

On smatra da je Merkel ponovo profitirala od uloge faktora stabilnosti u turbulentnim političkim vremenima, kako u EU tako i u svijetu.

- To znači da je SPD definitivno izgubio prvobitni politički momentum, što se vidi i na rezultatima ispitivanja javnog mnijenja. SPD će sada morati početi da se bori za izbore u Bundestagu, a za to prvo mora osmisliti kvalitetan politički program – zaključio je Veber.

E. HALIMIĆ

Pjongjang ponovo testirao balističku raketu

Vijeće sigurnosti najavilo nove sankcije

Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda (UN) oštro je osudilo posljednju sjevernokorejsku balističku probu i obećalo je da će pojačati pritisak na režim, uključujući i uvođenje novih sankcija, uoči vanrednog sastanka posvećenog lansiranju sjevernokorejske rakete.

Sjeverna Koreja lansirala je svoju do sada najdugometniju balističku raketu, navodeći da je ona u stanju da nosi „tešku nuklearnu bojevu glavu", u testu koji je imao za cilj pokazati da sjevernokorejske rakete mogu dosegnuti do američkog kopna.

U jednoglasno usvojenom saopćenju koje je podržala Kina, Vijeće je najavilo oštre mjere u odgovoru na „krajnje destabilizirajuće ponašanje" Pjongjanga i zatražilo je „prekid novih nuklearnih i raketnih proba".

Hejli: Mnogo je opcija

Pjongjang je izveo dvije nuklearne probe i desetke lansiranja raketa od početka prošle godine, dok je Vijeće sigurnosti usvojilo dvije rezolucije o sankcijama kako bi pojačalo pritisak i uskratilo novčana sredstva sjevernokorejskom čelniku Kim Jong-unu za finansiranje njegovih vojnih programa.

Američka ambasadorica pri UN-u Niki Hejli (Nikki Haley) kazala je za program „This Week" TV mreže ABC da je mnogo sankcija s kojima se može početi te da je bilo riječi o nafti, energiji i trgovačkim brodovima.

- Možemo učiniti mnogo raznih stvari koje nismo učinili do sada. Stoga, imamo opcija – naglasila je ona.

U EU počeo proces o izbjeglicama

Fico: Nećemo muslimane, nismo 'multikulti'

Slovačke vlasti ne žele muslimanske izbjeglice u svojoj zemlji ni prema kvotama EU, a premijer te zemlje Robert Fico jasno je poručio da će primiti samo kršćane s Bliskog istoka, ako uopće moraju primati migrante.

FICO: Ostajemo pri svojoj odluci

- Volim jasne riječi. Islamu nema mjesta u Slovačkoj. Mi nismo „multikulti". Mi kažemo: „Ne!" I nećemo promijeniti naš stav - poručio je Fico.

Pred Sudom EU počeo je proces o raspoređivanju izbjeglica po zemljama članicama, čemu se protive Slovačka i Mađarska.

- Ja ostajem pri svom obećanju. Sve dok sam premijer, nijedna „kvotna izbjeglica" neće doći u Slovačku – kazao je Fico.

Slovačka je, prema odluci EU, trebala primiti tek 805 izbjeglica. Osim Slovačke, protiv raspoređivanja bile su Mađarska, Češka i Rumunija.

U Bijeloj kući održan prvi sastanak Trampa i Erdoana

SAD podržavaju borbu protiv ISIL-a i PKK

Zajednički nastup protiv svih terorističkih organizacija u regionu ima veliki značaj

Zajedno se suočavamo s novim neprijateljem u borbi protiv terorizma, podržavamo Tursku u borbi protiv terora i terorističkih organizacija kao što su ISIL i Radnička partija Kurdistana (PKK), kazao je jučer predsjednik Sjedinjenih Američkih Država Donald Tramp (Trump) nakon prvog sastanka s predsjednikom Turske Redžepom Tajipom Erdoanom (Recep Tayyip Erdogan).

Erdoan i Tramp: Razgovarali i o trgovini

Prijateljski narodi

- Amerikanci i Turci prijateljski su narodi već decenijama. Turska je bila stub naše borbe protiv komunizma u toku Hladnog rata i bastion koji je sprečavao širenje Sovjetskog saveza, a njihova hrabrost u ratovima je legendarna. Turski vojnici hrabro su se borili rame uz rame s našim u Korejskom ratu i mi nismo zaboravili šta su uradili. Također, cijenimo tursku lidersku poziciju u pronalaženju rješenja kako bi se zaustavilo strašno ubijanje u Siriji – istakao je Tramp.

Dodao je da je na sastanku bilo riječi i o redefiniranju trgovine između SAD i Turske.

- To je sfera od koje mogu profitirati obje države. Turska je od nas naručila vojnu opremu i mi ćemo se potruditi da ona brzo stigne do odredišta. Radujem se nastavku saradnje s predsjednikom Erdoanom, kako bismo postigli mir na Bliskom istoku – zaključio je Tramp.

Erdoan je na konferenciji za medije nakon sastanka istakao da je veoma važan zajednički nastup protiv svih terorističkih organizacija u regionu.

Prijetnja budućnosti

- Zajednički nastup protiv svih terorističkih organizacija u regionu, prvenstveno protiv ISIL-a, ima veliki značaj. Odlučni smo da se borimo protiv terorističkih organizacija, bez pravljenja razlika među njima, a koje prijete našoj zajedničkoj budućnosti - kazao je Erdoan.

Dodao je da nije prikladno da se teroristička organizacija Narodna zaštitna jedinica (YPG) kao ogranak PKK u Siriji, prihvata za sagovornika.

- Nema mjesta terorističkim organizacijama u budućnosti našeg regiona – naglasio je Erdoan.

Odnosi između SAD i Turske sve su napetiji zbog činjenice da je Tramp dao Pentagonu odriješene ruke da oružjem snabdijeva sirijske Kurde kako bi se borili protiv militanata ISIL-a. To je suprotno stajalištima Turske, koja kurdske borce vidi kao teroriste, odnosno frakciju Radničke partije Kurdistana, s kojom Turska godinama ratuje na jugoistoku zemlje.

Tu je i slučaju Fethulaha Gulena (Fethullaha), kojeg je Erdoan optužio za pokušaj puča prošle godine, a koji živi u SAD i kojeg Amerika odbija izručiti.

Tramp: Dijelio sam informacije sa Rusijom

Američki predsjednik Donald Tramp, komentirajući tekst „Washington Posta" u kojem se tvrdi da je šefu ruske diplomatije Sergeju Lavrovu predao tajne informacije tokom razgovora u Bijeloj kući, rekao je da je imao puno pravo da podjeli informacije s predstavnicima Rusije tokom pregovora.

- Kao predsjednik želio sam da podijelim informacije s Rusijom (na otvorenom sastanku u Bijeloj kući). Imao sam puno pravo da podijelim informacije o terorizmu i sigurnosti aviletova. Uz to, želim da Rusija značajno pojača svoju borbu protiv terorizma - napisao je Tramp na Twitteru.

Iračke snage tvrde da su na korak do pobjede

Mosul praktično oslobođen od militanata

Iračke snage istjerale su militante ISIL-a praktično s cijele teritorije Mosula, s izuzetkom 12 kvadratnih kilometara, izjavio je jučer vojni portparol nakon što su avioni izbacili nad gradom letke u kojima se civilima poručuje da je bitka skoro gotova.

Militanti sada kontroliraju samo nekoliko okruga u zapadnom dijelu Mosula, uključujući stari grad. Iračka vlada želi proglasiti pobjedu do ramazana, koji bi trebao početi 27. maja, čak i ako u starom gradu ostanu džepovi otpora, navode vojni izvori.

Očekuju pobjedu do početka ramazana

Portparol koalicije sa SAD na čelu, koja podupire iračke snage, rekao je da je neprijatelj u potpunosti okružen u gradu te da je u toku eliminacija boraca i resursa.

- Neprijatelj je na rubu potpunog poraza u Mosulu - rekao je portparol na konferenciji za medije u Bagdadu.

Mosul je pao u ruke ISIL-a prije skoro tri godine, a operacija za ponovno preuzimanje kontrole počela je lani u oktobru.

Nakon presude Evropskog suda pravde

Velika Britanija u problemima zbog Brexita

Prema presudi Evropskog suda pravde (ECJ), Velika Britanija morat će čekati te se nadati da će dobiti saglasnost svakog od parlamenata država Evropske unije kako bi ušla u bilo kakav drugi sporazum o slobodnoj trgovini sa EU nakon referenduma o napuštanju Unije.

Ova odluka mogla bi otežati svaki drugi pokušaj EU da raskine ili sklopi ugovor o slobodnoj trgovini, s obzirom na to da je Sud zaključio da je za to neophodna ratifikacija u parlamentima država članica.

To će Veliku Britaniji dovesti u situaciju da mora čekati ratifikaciju oko 32 parlamenta, s obzirom na to da Belgija ima regionalne parlamente koji su sastavni dio vlasti.

Evropska komisija nadala se da će biti dovoljna samo saglasnost vlada država članica za sklapanje sporazuma o slobodnoj trgovini, primjerice s Kanadom. Ali, čini se uzalud. Presuda će dodatno utjecati na dužinu pregovora o Brexitu, odnosno mogući novi ugovori o slobodnoj trgovini.